

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-953/22-T

Název	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 713, 739 61 Třinec
E-mail	sekretariat@gymtri.cz
IČ	00601390
Identifikátor	600016269
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Romana Cieslarová, Ph.D.
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Komenského 713, 739 61 Třinec
Termín inspekční činnosti	24. 5. 2022, 26. 5. – 27. 5. 2022 a 30. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium Třinec, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Ve školním roce 2021/2022 vzdělávala střední škola žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté), 79-41-K/61 Gymnázium (šestileté) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté). V 16 třídách navštěvovalo školu 478 žáků, z toho 206 žáků se vzdělávalo v osmiletém gymnáziu, 29 žáků v maturitním ročníku šestiletého gymnázia a 243 žáků ve čtyřletém gymnáziu. Ve školním roce 2021/2022 eviduje škola sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tři z nich jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Jednomu žákovi bylo povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od srpna 2012. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se společně s ní podílí dva zástupci. Vymezení kompetencí a povinností jednotlivých pracovníků je účelné a odpovídá podmínkám a potřebám školy. Řízení školy vychází ze zpracované strategie rozvoje školy, stanovené cíle jsou reálné a odráží se v činnosti školy. Naplněnou prioritou ve školním roce 2021/2022 je zavádění kompetenčního modelu kvalitní pedagogické práce, rozvíjení kolegální podpory pedagogů vzděláváním vybraných učitelů a vedení školy v mentoringu, zajistění služeb školního psychologa pro žáky, vytvoření funkce koordinátora pro práci s nadanými žáky a další vzdělávání pedagogů v této oblasti. Škola má funkčně nastavený systém porad, pracovních schůzek a interní komunikace. Optimálně je využívána pro komunikaci i sdílení studijních materiálů jednotná platforma z období distanční výuky. Systém řízení, plánovaní a kontroly je plně funkční a umožňuje efektivní průběžné monitorování činnosti školy. Pro zkvalitňování činnosti školy jsou vhodně využívány i závěry realizovaných dotazníkových šetření mezi žáky i pedagogy, které byly zaměřené na klima školy.

Hospitační činnost je prováděna pravidelně, pedagogům je poskytována potřebná zpětná vazba na kvalitu výuky včetně doporučení pro jejich další pedagogickou práci. Přínosem pro další rozvoj pedagogických procesů je zavedení plánů profesního rozvoje a každoroční hodnotící pohovory s pedagogy. Účelně je nastaven harmonogram práce se začínajícími učiteli. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a věnuje dostatečnou pozornost také vlastnímu profesnímu rozvoji. Velký důraz je kláden na sdílení získaných poznatků a jejich praktické zavádění do výuky. Uplatnění zkušeností z dalšího vzdělávání bylo v průběhu hospitační činnosti zřejmé. Aktivní spolupráce učitelů spočívá v předávání pedagogických zkušeností a v inspiraci prostřednictvím vzájemných hospitací, ve výměně materiálů k výuce a v potřebné míře je orientována také na vzdělávací výsledky žáků. Po období mimořádných opatření se činnost předmětových komisí cíleně zaměřila na efektivní práci se vzdělávacím obsahem, zejména na mapování dosažených znalostí včetně sebereflexe žáků, přizpůsobení rozsahu a hloubky učiva možnostem žáků a na další využívání pozitivních zkušeností z on-line výuky.

Ředitelka školy usiluje o konstruktivní komunikaci s pedagogy, žáky i jejich zákonními zástupci. Aktivně spolupracuje se „Sdružením rodičů a přátel školy Gymnázia Třinec“, setkává se se zástupci školního parlamentu k projednání žákovských námětů. Žákům i zákonním zástupcům jsou poskytovány poradenské a konzultační služby v rámci školního poradenského pracoviště. Do vzdělávání žáků se pozitivně promítá spolupráce školy s různými organizacemi, institucemi a odborníky např. v oblasti prevence, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dobrovolnické činnosti, podpory nadaných žáků.

Zapojení školy do projektových aktivit umožňuje využití finančních prostředků např. na mobilitu žáků a pedagogů, tandemovou výuku, doučování žáků a zakoupení notebooků pro potřeby žáků i učitelů.

Prostorové podmínky, skladba a kvalitní vybavení odborných učeben odpovídají potřebám realizovaných školních vzdělávacích programů. Ředitelka školy stav materiálních podmínek průběžně vyhodnocuje a zlepšuje. Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2013/2014 došlo k vybavení učeben didaktickou technikou, byla zřízena přírodotvrdná učebna, modernizovány dvě jazykové učebny a rekonstruována chemická laboratoř. Byl dokončen bezbariérový přístup a vybudováno nové školní hřiště. V průběhu hospitační činnosti byly odborné učebny i materiálně-technické vybavení účelně využívány. Škola průběžně vyhodnocuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje žákům potřebné informace k jejich prevenci. Úrazovost žáků má klesající tendenci, vedení školy provádí její rozbor a přijímá potřebná opatření. Školní stravování je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi ve třídách osmiletého a čtyřletého gymnázia, v obou oborech vzdělání byla výuka srovnatelná. Společným znakem sledované výuky bylo pozitivní klíma spočívající ve vstřícném vztahu učitelů k žákům, vzájemném respektu a příjemné pracovní atmosféře. Žáci bez obav kladli dotazy, sdělovali své názory a zapojovali se do diskuze. Většina sledované výuky se vyznačovala činnostním učením. Žáci byli podněcováni k přemýšlení, samostatnému odvozování nových poznatků, argumentaci. Pracovali s různými typy úloh včetně problémových, promyšleně byly do výuky zařazovány i aktivity rozvíjející kritické myšlení. Propojení vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi i vlastními zkušenostmi žáků a příklady praktického využití získaných dovedností a poznatků podporovalo vnitřní motivaci žáků. Účelně bylo uplatňováno široké spektrum metod a forem práce, které umožňovaly rovnoměrné aktivní zapojení žáků do výuky. Ve většině sledované výuky byla využívána práce ve dvojicích a skupinách k vzájemnému učení žáků a rozvíjení jejich dovednosti pracovat, komunikovat a plnit úkoly v týmu. Při práci s pracovními listy, učebnicemi a literárními ukázkami byli žáci vedeni k práci s informacemi. Příležitosti pro samostatné vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení informací z různých zdrojů byly vytvářeny jen v menší části výuky. Běžnou součástí vzdělávání bylo průběžné i závěrečné sebehodnocení žáků, případně vzájemné hodnocení pracovních skupin. Pouze ojediněle probíhalo vzájemné hodnocení podle předem označených kritérií.

Ve vzdělávání v českém jazyce převládala vysoká aktivizace žáků a skupinová práce s rozdelením rolí a úkolů i jejím vyhodnocením. Zařazené aktivity byly zacílené na utváření postojů, rozvoj žákovských kompetencí, kritického myšlení a čtenářské gramotnosti. Při práci s texty žáci prováděli literárně teoretický a jazykový rozbor ukázek a byli vedeni i k samostatnému myšlenkovému uchopení literárního díla. V průběhu výuky byly vytvářeny četné příležitosti k řečovým projevům, prezentaci skupinové práce před třídou, důraz byl kladen na obsahově správné formulace i používání spisovného českého jazyka. Výuka cizích jazyků (anglického, německého, španělského a ruského) se vyznačovala vysokou úrovní řečových dovedností žáků a schopností vzájemné spolupráce. Učitelé vytvářeli podnětné jazykové prostředí, byly rozvíjeny všechny jazykové dovednosti, dostatečná pozornost byla věnována komunikačním dovednostem a vzájemné interakci žáků. Témata dialogů vedených ve dvojicích nebo skupinách vhodně korespondovala s reálnými situacemi. Zařazované metody a formy práce byly účelné a vedly k naplňování

stanovených cílů ve výuce. Vzdělávání probíhalo výhradně v cílových jazycích, efektivně byla využita audiovizuální technika a různé aplikace.

Ve společenskovědních předmětech byli žáci optimálně motivováni propojením probírané látky s vlastními zkušenostmi z reálných životních situací, které přispívaly i k utváření postojů žáků. V dějepise byla uplatněna badatelsky orientovaná výuka. Při práci s historickými prameny byli žáci cíleně vedeni ke kritickému myšlení a posouzení historických dějů a jejich následných odrazů v životě společnosti. V průběhu vzdělávání v základech společenských věd byli žáci účinně podněcováni k otevřené diskusi a argumentaci. Při skupinovém řešení problémových otázek byl efektivně využit potenciál žáků s vysokou úrovní vyjadřování. Propojení učiva s poznatkami z jiných předmětů umožnilo jeho pochopení v širších souvislostech.

Při výuce matematiky byly efektivně zařazovány úkoly různé obtížnosti. Vhodně volenými úlohami byla rozvíjena matematická i čtenářská gramotnost a logické myšlení. Efektivitu dosahování vzdělávacích cílů zvyšovalo časté propojení opakování a procvičování již osvojeného učiva s jeho rozšiřováním o nové matematické poznatky a využití vhodných pomůcek (např. modelů těles) pro rozvoj prostorové představivosti. Výuka přírodovědných předmětů byla promyšlená a účelně strukturovaná. Zvolené formy a metody práce podněcovaly samostatné tvořivé myšlení u žáků, ve výuce nechyběl ani badatelský prvek, aktivity podporující kritické myšlení žáků a práci s různými zdroji. Učivo navazovalo na již osvojené vědomosti žáků a bylo vhodně aplikováno na situace a příklady z běžného života. K podpoře názornosti a představivosti přispěla jeho kvalitní vizualizace a zařazení žákovských pokusů.

V tělesné výchově učitelé dbali na dodržování bezpečnosti, kladli důraz na podporu pozornosti, soustředěnost, dodržování nastavených pravidel chování, ohleduplnost a zvládání emocí. Hravou formou byla rozvíjena zejména obratnost, pohyblivost, koordinace a tělesná zdatnost žáků i pozitivní vztah k pohybu. Zvolené činnosti vedly k osvojování pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců. Dosažení stanovených cílů podpořily účelně zvolené metody výuky, kvalitní názorná ukázka, důraz na správné provedení pohybového úkonu a průběžná individuální zpětná vazba. Žáci byli vhodně motivováni a pozitivně oceňováni i za dílčí úspěch a snahu.

Nabídka volitelných předmětů napříč obory (semináře z cizích jazyků, dějepisu, matematiky, fyziky, informatiky, chemie, biologie a společenských věd) umožňuje žákům profilovat se podle jejich zájmů a předpokládaného dalšího studia. V průběhu celého školního roku organizuje škola různé aktivity (kurzy, exkurze, terénní cvičení, přednášky, projektové dny, zájezdy, kulturní a sportovní akce), které doplňují běžnou výuku a prohlubují znalosti i dovednosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně ověřovány a vyhodnocovány v pedagogických radách i v předmětových komisích. Žáci školy dosahují v průběhu vzdělávání velmi dobrých studijních výsledků. Ve školním roce 2020/2021 prospěli všichni žáci, 68 % s vyznamenáním. Žákům s případnými studijními obtížemi je poskytováno individuální doučování a konzultace. Zákonné zástupci jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím elektronického informačního systému a při pravidelných třídních schůzkách. K objektivnímu posouzení výsledků vzdělávání se škola zapojila do externího testování. Po období distančního vzdělávání využila možnost dobrovolné účasti na ověření výsledků žáků vybraných ročníků osmiletého gymnázia v českém jazyce, matematice

a anglickém jazyce. Zjištěné výsledky jsou v příslušných předmětových komisích analyzovány, je prováděn rozbor chybovosti a identifikace neúspěšně řešených úloh. Podle potřeby jsou přijímána adekvátní opatření k dalšímu směrování vzdělávacího procesu.

Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z úspěšnosti žáků u maturitních zkoušek a při přijímacím řízení k dalšímu studiu. Ve společné části maturitní zkoušky jsou výsledky žáků především v českém jazyce a matematice v průměru dlouhodobě lepší než průměr stejného oboru vzdělání v České republice. K výsledkům maturitní zkoušky z cizího jazyka, které byly ve školním roce 2017/2018 horší než průměr stejného oboru vzdělání v České republice, přijala škola účinná opatření. V dalších školních letech žáci každoročně vykazují při ukončování vzdělávání stoprocentní úspěšnost. V dalším studiu na vysokých školách pokračuje 98 % absolventů školního roku 2020/2021.

K minimálnímu výskytu rizikového chování žáků školy přispívají tematicky zaměřené preventivní aktivity v průběhu celého vzdělávání, vhodná téma primární prevence jsou začleňována do výuky vybraných předmětů, pro nové třídní kolektivy jsou pořádány adaptační kurzy. Po návratu žáků z distanční výuky byly realizovány činnosti zacílené zejména na podporu psychické pohody žáků. Podle potřeb třídních učitelů vytváří školní psycholožka programy pro třídní kolektivy. Organizováním celoškolních akcí a soutěží škola umožňuje setkávání a poznávání se žáků všech ročníků.

V průběhu celého školního roku jsou žáci motivováni k účasti ve středoškolské odborné činnosti, četných vědomostních olympiádách a různých soutěžích s postupem a umístěním na předních místech v regionálních kolech. Úspěchy zaznamenali žáci také v celostátních soutěžích a olympiádách, na mezinárodní úrovni reprezentovali žáci školu např. v olympiadě přírodovědných předmětů, lingvistické a astronomické. Žáci s nadáním nebo hlubším zájmem o konkrétní obory se účastní soutěží, přednášek a workshopů organizovaných vysokými školami. Ve spolupráci s Cambridge Center jsou pro žáky zajistovány přípravné kurzy ke složení mezinárodně uznávané jazykové zkoušky. K rozvoji nadání žáků, jejich znalostí a praktických dovedností přispívá i činnost kroužku fiktivních firem a robotiky.

Zapojením žáků do projektu Erasmus+ a četných aktivit škola cíleně podporuje jejich angažovanost i rozvoj občanských, sociálních a komunikačních kompetencí. Žáci školy aktivně pracují ve školním parlamentu, účastní se charitativních sbírek a dobrovolnické činnosti. Svou kreativitu uplatňují při tvorbě školního časopisu „Amos“. Účast žáků v programu „Mezinárodní cena vědové z Edinburghu“ podporuje jejich všestranný osobní rozvoj v oblasti sportu, rozvoje talentu, dobrovolnictví a dobrodružné expedici. Vzájemné předávání zkušeností i rozvoj prezentačních a komunikačních dovedností škola podporuje pořádáním studentské vědecké konference, při které žáci před porotou prezentují svou projektovou práci na zadané téma. Sounáležitost s komunitou města je posilována např. pořádáním přednášek pro seniory, žáci se podílí na projektu revitalizace parku před školou, školní pěvecký sbor vystupuje na vánočních koncertech pro žáky a rodiče i při různých společenských akcích města.

O aktivitách a činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí. Škola se úspěšně prezentuje organizováním „Dne otevřených dveří“, při spolupráci se základními školami, v regionálním tisku a televizi.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2013/2014 začala škola vzdělávat žáky v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium osmileté (od školního roku 2015/2016). V důsledku útlumu vzdělávání v oboru 79-41-K/61 Gymnázium šestileté byl postupně snižován počet tříd z jedenácti na jednu.
- Škola se zapojila do projektu „Erasmus+“ zaměřeného na mobilitu žáků i pedagogů.
- Vedení školy pracuje s kompetenčním modelem kvalitní pedagogické práce.
- Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání. Závěry a doporučení z předchozí inspekční činnosti byly zohledněny.

Silné stránky

- Systematické pedagogické vedení a aktivní spolupráce pedagogů podporují kvalitu poskytovaného vzdělávání a vytváření příznivého pracovního klimatu.
- Promyšlená a efektivní volba vzdělávacích strategií umožňuje aktivní zapojení žáků do výuky a jejich spolupráci, rozvíjí kritické myšlení a podporuje vnitřní motivaci.
- Cílená práce s výsledky vzdělávání se pozitivně promítá do vysoké úspěšnosti žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání, v externím testování a v soutěžích.
- Zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit podporuje rozvoj jejich komunikačních, osobnostních a sociálních dovedností.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci jsou v nižší míře vedeni k samostatné práci s informacemi z více různých zdrojů, k jejich vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet ve výuce podle možností více příležitostí pro samostatnou práci žáků s různými typy informačních zdrojů.
- Nastavít pro sebereflexi žáků hodnotící kritéria.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. Školní vzdělávací program pro čtyřleté studium včetně dodatků platný od 1. 9. 2014, aktualizace k 1. 9. 2019
2. Školní vzdělávací program pro šestileté studium včetně dodatků platný od 1. 9. 2014, aktualizace k 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program pro osmileté studium včetně dodatků platný od 1. 9. 2021
4. Metodické doporučení pro práci se vzdělávacím obsahem ve školním roce 2021/2022 za jednotlivé předmětové komise Gymnázia Třinec
5. Strategie rozvoje školy v letech 2021 – 2024 ze září 2021
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
7. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022, Deník kontrolní činnosti ve školním roce 2021/2022
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2021/2022 ze dne 27. 8. 2021
9. Záznamy z hospitační činnost ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
10. Zápis z porad ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
11. Zápis z jednání předmětových komisí ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
12. Školní preventivní strategie 2017 – 2022 ze dne 12. 9. 2017, Minimální preventivní program na školní rok 2021/2022 ze dne 1. 9. 2021, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
14. Školní matrika střední školy vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
15. Výjimka z nejvyššího počtu žáků ve třídě ze dne 19. 7. 2021 a 5. 11. 2021
16. Dokumentace k finančním podmírkám školy vedená ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti (vzorek)
17. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
18. Dokumentace k zajištění školního stravování vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Mgr. Jan Szotkowski v. r.

Ing. Magda Dirgasová, školní inspektorka

Ing. Magda Dirgasová v. r.

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní
inspektorka

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA v. r.

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová, školní
inspektorka

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová v. r.

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní
pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r.

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová v. r.

V Ostravě 8. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Romana Cieslarová, Ph.D.,
ředitelka školy

Mgr. Romana Cieslarová, Ph.D. v. r.

V Třinci 13. 6. 2022